

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Typografie a publikování – 4. projekt
Bibliografické citace

1 Historie a vývoj písma

Písmo, jak jej užíváme dnes, sahá až do historie okolo 5000 let př. n. l. Mezi nejstarší se řadí tzv. **piktogramy**, nebo-li znaky znázorňující popisované věci obrazově. Postupem času dospěla každá z kultur do různého stupně vývoje. V současnosti můžeme písmo rozdělit do 4 základních skupin: *latinkové*, *nelatinkové pravosměrné*, *nelatinkové levosměrné* a *ostatní*. [7][8]

2 Rodina písma

Rodinou písma označujeme skupinu několika řezů vytvořených z jednoho typu písma. Řez písma je tak určitá kresebná varianta základního typu písma, kterou používáme pro zvýrazňování jednotlivých slov nebo delšího textu. Jedná se např. o **tučné písmo** (v textovém editoru \LaTeX pomocí příkazu `\textbf{ }`) nebo *kurzívu* (`\emph{ }`).[1][4]

2.1 Známé rodiny písem

Jedny z světově nejpoužívanějších rodin písem jsou Times New Roman, Arial a Helvetica. Times New Roman je obecně základním *serifovým* (patkovým) písmem operačního systému Windows od Microsoftu. Helvetica a Arial jsou pak typickými *sans-serifovými* (bezpatkovými) písmeny.[6]

2.2 Další populární písma

Jak zmiňuje časopis Type, za povšimnutí stojí i písmo nazvané **Windsor**. Toto písmo původně z Anglie z roku 1905 se hodí především jako tvarově i barevně velmi výrazný titulek. Je zajímavé zejména díky své kresební zvláštnosti, kdy k osobitým prvkům patří výrazně sešikmené serify u některých verzálek.[2]

2.3 Současná tvorba

Jedním z nejúspěšnějších projektů v České republice jsou písma Vojtěcha Říhy, který za svůj soubor písem získal ocenění v prestižní soutěži „Graduation Projects 2015“. Vojtěch se tak rozhodl založit vlastní písmolijnu **Superior Type** a v současnosti poskytuje 3 písma: *Hrot*, *Kunda Book* a *Vegan Sans*. [3]

3 Výhody a nevýhody počítačového písma

Počítačové písmo se od tiskového písma předchozích staletí v mnohém liší. Každý znak je dnes pouze matematickým zápisem jedniček a nul a písmo tak ztratilo náhodné chybičky v kresbě, která činila tištěné texty lidštějšími a přívětivějšími. Na druhou stranu v době klasického knihtisku byly používány na každou veličnost písma předem určené a stylizované raznice. Větší písma měla jiný vzhled, aby proporcionálně působila přirozeně a písmo tak bylo přesně předurčeno pro své použití. Počítačová technologie tuto závislost zcela odstranila. Typograf tudíž najednou může použít plakátové písmo na vizitce a knižní antikvu na billboardu.[5]

Reference

- [1] Beran, V.; aj.: *Typografický manuál*. 1. vydání, MANUÁL Náchod, Weyrova 12, 1994, ISBN 80-901824-0-2.
- [2] redakce časopisu Font: Graduation Projects 2015. *Font*, květen - červen 2012: s. 36–37, ISSN 1211-4049.
- [3] redakce časopisu Font: Graduation Projects 2015. *Font*, leden - únor 2016: s. 24–25, ISSN 1211-4049.
- [4] Goossens, M.; Mittelbach, F.; Samarin, A.: *The L^AT_EX Companion*. Boston: Addison-Wesley Publishing Company, 1994, ISBN 0-201-54199-8.
- [5] Jiříček, B. M.: *Živý font*. Diplomová práce, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií, 2012.
- [6] Pecina, M.: Přehled fontů — Typomil. [Online; navštíveno 18. 04. 2016].
URL <http://typomil.com/typografie-na-webu/prehled-fontu.htm>
- [7] Wikipedie: Písmo — Wikipedie: Otevřená encyklopedie. 2015, [Online; navštíveno 18. 04. 2016].
URL <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=P%C3%ADsmo&oldid=13012117>
- [8] Černý, M.: *Znakové sady v typografických systémech*. Diplomová práce, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Fakulta provozně ekonomická, Brno, 1999.